

Komplex felhasználói útmutató
a TÁMOP 3.3.2 Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása
c.
pályázati felhíváshoz
Kódszám: TAMOP-3.3.2/08/2

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg

Szakmai tevékenység megnevezése	Részletes feladat leírás (Pályázati útmutató és a B 14 melléklet alapján)	Tevékenység megvalósulását igazoló szükséges dokumentáció
<p>A/ Iskolai szegregáció csökkentése Beiskolázási körzetek átalakításához szükséges felmérések és beavatkozások támogatása</p>	<p>Az iskolai szegregáció csökkentéséhez szükséges HHH felmérések és beavatkozások támogatása, kommunikációs terv készítése. Intézkedési és kommunikációs terv készítése a felsőbb évfolyamokat is érintő intézményi átszervezések esetén az érintettek (pedagógusok, szülők és társadalmi partnerek pl. helyi cigány kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek) bevonásával. Az aktív részvételre építő intézkedések megfelelő előkészítésének és eredményességének biztosítását a társadalmi fórumok, és a helyi média bevonásával a minél szélesebb nyilvánosság megteremtése, és pozitív média megjelenés segítheti.</p> <p>A program révén integrált iskolai környezetbe kerülő gyermekek sikeres integrációját és iskolakezdését támogató szolgáltatások megszervezése (pl. egyéni fejlesztés, csoportos felkészítés, iskola utáni programok, beilleszkedést segítő személyes mentor kijelölése, pedagógiai asszisztens, párhuzamosan két pedagógus tanórai alkalmazása, integrációs szakértő bevonása stb. Az egyéni és csoportos mentorálás, fejlesztés, stb. minimum heti két óras foglalkozások formájában támogatható, valamint legalább 80%-os tanulói részvétel után elszámolható tevékenységek.)</p>	<p>Projekt-dokumentáció</p> <p>a) Intézkedési tervhez kapcsolódó szükséges dokumentáció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intézmények nyilvántartása a HHH tanulókról, illetve a jegyző összesítő kimutatása • Felülvizsgált Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv adatai – közoktatási esélyegyenlőségi mentor (Pályázati kiírás – A4 és B9 melléklete útmutatásai alapján) által jóváhagyott közoktatási esélyegyenlőségi cselekvési program és a mentor beszámolója. • Amennyiben a pályázó település (illetve fenntartói társulásban érintett települések) területén van olyan általános iskola, amelyben a 2006/2007-es évi közoktatási statisztikai adatok alapján a hátrányos helyzetű tanulók aránya eléri, vagy meghaladja a 40%-ot, az intézkedési terv elkészítéséhez kötelező az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. által biztosított esélyegyenlőségi szakértő, mentor igénybe vétele (díjmentes szolgáltatás), valamint a dokumentum szakértői jóváhagyása¹ is szükséges. Az érintett pályázóknak az Educatio

¹ A közoktatási esélyegyenlőségi szakértői szolgáltatás igénybevételére jogosult nyertes pályázók számára az Educatio Kht. díjmentes szolgáltatásként biztosítja az intézkedési tervek megvalósításának támogatásához az esélyegyenlőségi folyamat-szaktanácsadót is.

		<p>Társadalmi Szolgáltató Kft.-től az esely.terv@educatio.hu e-mail címen kell igényelniük a közoktatási esélyegyenlőségi szakértők kijelölését.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az esélyegyenlőségi munkacsoport, fórum cselekvési terve. • Az esélyegyenlőségi mentor részvételével megtartott esélyegyenlőségi munkacsoportokról, fórumokról készült jegyzőkönyv, jelenléti ív. • Beiskolázási körzetek átalakításához szükséges felmérés kapcsán kommunikációs stratégia készítése a HHH gyerekek, tanulók felméréshez, amely tartalmazza, a HHH szülők tájékoztatását a nyilatkozásról, szülői fórumok (fórumok dokumentálása: meghívó, jelenléti ív, emlékeztető) szervezését a beiskolázási körzetek változtatásáról. <p>b) A program révén integrált iskolai környezetbe kerülő gyermekek sikeres integrációját és iskolakezdését támogató szolgáltatások megnevezését (lebontva egyes tevékenységekre, felelősökre, határidőkre) az iskolai integrációs program intézményi cselekvési ütemterve tartalmazza. - Az Oktatási Közlöny 2007. évi LI 11. szám alapján.</p>
<p>A/ Iskolai szegregáció csökkentése Mobilitási támogatások</p>	<p>Mobilitási támogatások: a tanulói továbbtanulást támogató utaztatási programok (a közösségi és egyéb alternatív közlekedési költségek pl. busz- vagy egyéb gépjárműbérlés, bérletek, buszjegyek, üzemanyagköltség bérelt gépjármű esetén);</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Igényfelmérés a HHH tanulók beutazási igényéről, tanulói névsor és a szülői engedélyező, hozzájáruló nyilatkozat, béreltszelvény stb.</p>

	<p>illetve amennyiben a pályázó rendelkezik saját tulajdonú gépjárművel, az utaztatáshoz kapcsolódó gyermek felügyeleti tevékenységek támogatása).</p>	
<p>A/ Iskolai szegregáció csökkentése Tanulóbarát iskolai környezet kialakítása</p>	<p>A pedagógiai fejlesztéshez szükséges eszközök, berendezések beszerzése (pl.: bútorok, készségfejlesztő eszközök, szemléltető eszközök, udvari játékok, udvari utcabútorok, sporteszközök beszerzése)</p> <p>A modern nevelési-oktatási környezet megteremtése érdekében a projekt keretében beszerezni kívánt eszközök listájához mellékelni szükséges tételenként egy rövid szakmai indoklást arra vonatkozóan, hogy az eszközök hogyan járulnak hozzá a „halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtéséhez, az esélyegyenlőtlenséget csökkentő tartalmi fejlesztéshez az oktatásban”, kiemelve a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelését támogató differenciáló módszertanok tanórai alkalmazását.</p>	
<p>A/ Iskolai szegregáció csökkentése Funkcióváltás megalapozásához szükséges előkészítő feladatok elvégzése</p>	<p>A több iskolát, tagintézményt, telephelyet fenntartó önkormányzatok, illetve társulások szélsőségesen szegregált intézményi egységének megszüntetését, teljes átszervezését célzó funkcióváltás megalapozásához szükséges előkészítő feladatok. Az épület(ek) ezen projekt keretében történő hasznosításával kapcsolatos megvalósíthatósági tanulmányok kidolgozása, szükségletfelmérések az érintett lakosság, valamint a társadalmi szervezetek és a költségvetési szervek körében.</p> <p>A funkcióváltással érintett épületben a helyi igényekre alapozott közoktatási, felnőttoktatási, illetve közösségi feladatokhoz kötődő, a halmozottan hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségét biztosító fejlesztések támogatása, pl.: tanulók átvezetését és tanulmányi előmenetelét segítő (pl. tanoda típusú) tevékenységek, az ezeknek helyet adó közösségi terek kialakítása, Szülő Suli programok stb. (E tevékenységet a 33 leghátrányosabb helyzetű kistérség pályázói körében támogatjuk.)</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Megvalósíthatósági tanulmány tartalmazza: Funkcióváltás megalapozásához hasznosításával kapcsolatos megvalósíthatósági tanulmányok kidolgozása, szükségletfelmérések (pl. mélyinterjú) az érintett lakosság, valamint a társadalmi szervezetek és a költségvetési szervek körében. A szükségletfelmérés alapján cselekvési ütemterv készítése. A cselekvési ütemterv tartalmazza a feladatokat, felelősöket, időpontokat. A cselekvési ütemterv feladat szerinti dokumentációja szükséges (emlékeztető, jelenléti ív, stb.)</p>
A/	Iskolai szegregáció csökkentése közoktatási	Projekt-dokumentáció:

<p>Iskolai szegregáció csökkentése közoktatási, közösségi feladatokhoz kötődő, a halmozottan hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségét biztosító fejlesztések támogatása</p>	<p>fejlesztések: Befogadó iskolai környezet kialakítása. A nevelés-oktatás tartalmi fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók sikeres integrációja érdekében: integrációt támogató módszertan adaptációja, intézményi pedagógiai program átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése.</p>	<p>A továbbképzésekre vonatkozó dokumentációs előírást lásd lentebb.</p>
<p>B. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek támogatása: eszközfejlesztés (fejlesztőeszközök beszerzése, stb.)</p>	<p>A pedagógiai fejlesztéshez szükséges eszközök, berendezések beszerzése (pl.: bútorok, készségfejlesztő eszközök, szemléltető eszközök, udvari játékok, udvari utcabútorok, sporteszközök beszerzése); Elsősorban a kötelező (minimális) eszköz-és felszerelési jegyzékben foglalt tételek beszerzése támogatandó.</p>	
<p>B. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek támogatása szakos pedagógusellátottság javítása</p>	<p>Amennyiben a szakrendszerű oktatásban a nem szakos tanári (vagy a műveltségi területnek megfelelő képesítésű tanítói) végzettségű pedagógusok is részt vesznek, beavatkozás tervezendő évenkénti konkrét, mérhető intézkedésekkel. Beavatkozási lehetőségek: Humán-erőforrás helyzet-, és igényfelmérés, kapacitástérkép készítése a településen/ kistérségben/ társulásban. Intézkedési terv készítése a megfelelő végzettségű pedagógusok alkalmazásának biztosítására intézményi-, társulási együttműködések kialakítása.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: a) Kapacitástérkép tartalmazza: Humán-erőforrás helyzet-, és igényfelmérés. Az intézmény nyilvántartásából kimutatás: Pedagógus végzettségek kimutatása. Az igazgató és a polgármester által ellenjegyzett tantárgyfelosztás. b) Intézkedési terv tartalmazza: A felmérések alapján intézkedési terv készítése tartalmazza a feladatot, felelőst, időpontot.</p>
<p>B. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek támogatása tanulóbarát iskolai környezet kialakítása</p>	<p>A: Tanulóbarát iskolai környezet kialakítása, a nevelés-oktatás tartalmi fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók sikeres integrációja érdekében: Integrációt támogató módszertan adaptációja, intézményi pedagógiai program átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése. A modern nevelési-oktatási környezet megteremtése érdekében a projekt keretében beszerezni kívánt eszközök listájához mellékelni szükséges tételenként egy rövid szakmai indoklást arra vonatkozóan, hogy az eszközök hogyan járulnak hozzá a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtéséhez, az esélyegyenlőtlenséget</p>	<p>Projekt-dokumentáció: A: Leltár B: A továbbképzésekre vonatkozó dokumentációs előírást lásd lentebb.</p>

	<p>csökkentő tartalmi fejlesztéshez az oktatásban, kiemelve a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelését támogató differenciáló módszertanok tanórai alkalmazását.</p> <p>B: Integrációt támogató módszertan adaptációja, intézményi pedagógiai program átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése.</p>	
<p>B. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatásához való hozzáféréseinek támogatása mobilitás támogatása</p>	<p>A tanulók, valamint a hiányzó szakos pedagógusok utaztatását szolgáló szervezett programok támogatása (a közösségi és egyéb alternatív közlekedési költségek (pl. busz- vagy egyéb gépjárműbérlet, üzemanyagköltség bérelt gépjármű esetén, bérletek, buszjegyek) az utaztatáshoz kapcsolódó gyermek felügyeleti tevékenységek támogatása).</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Intézményi dokumentáció a hiányzó szakos pedagógusok foglalkoztatására (kinevezési dokumentum vagy megbízási szerződés). Tanulói mobilitás elősegítése esetén tanulói névsor és a szülői engedélyező, hozzájáruló nyilatkozat, bérletszelvény stb. Az utazáshoz kapcsolódó gyermek felügyeleti tevékenységek (szülői engedélyező, hozzájáruló nyilatkozat, az intézmény utazási elrendelése, kiküldetési rendelvény).</p>
<p>B. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatásához való hozzáféréseinek támogatása minőségi oktatási alap- és pluszszolgáltatásokhoz történő hozzáférés kiegyenlítése</p>	<p>Intézkedési terv készítése a minőségi oktatás alap- és pluszszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférése a 11/1994. (VI.8.) MKM 39/D. § (9) b); 39/E. § (7) figyelembe vételével.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Intézkedési terv tartalmazza: egyrészt a tanórai pedagógiai tevékenységbe bevezetett új tanulásszervezési eljárásokat, az ahhoz kapcsolódó adaptációs folyamatot (munkacsoport alakítása, felelős, határidő, tevékenység időtartalma cél, feladat megjelölésével) továbbá a tanórán kívüli tevékenységek megnevezését (felelős, határidő, cél megjelölésével). Az intézkedési terv tartalmaz továbbá egy adattáblát, amely a tanórán kívüli tevékenységeknél összesíti, hogy a pályázat által támogatott plusz szolgáltatásokhoz a HHH és nem HHH tanulók milyen arányban férnek hozzá.</p>
<p>C/. Komplex felülvizsgálati,</p>	<p>Az SNI tanulók szakértői felülvizsgálatának kezdeményezésére irányuló intézményi programok támogatása, szülői tájékoztató</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Felülvizsgált Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési</p>

<p>visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-, tanulóarányal rendelkező településeken</p> <p>SNI tanulók szakértői felülvizsgálatának kezdeményezésére irányuló intézményi programok támogatása, szülői tájékoztató programok szervezése, felülvizsgálatok megszervezése</p>	<p>programok szervezése, felülvizsgálatok megszervezése (a tanulók utazásának, étkezésének támogatása stb.).</p>	<p>Terv adatai, közoktatási esélyegyenlőségi mentor által jóváhagyott közoktatási esélyegyenlőségi cselekvési program, a mentor beszámolója.</p> <p>Szülői tájékoztató programok dokumentációja: meghívó, jelenléti ív, beszámoló.</p> <p>A felülvizsgálat megszervezése: a programban érintett tanulók SZB nyilvántartási számának eljuttatása az Educatio Társ. Szolg. Nonprofit Kft. régiós irodavezetője számára; az érintett tanulók eljuttatása az SZB-hez – amennyiben pedagógus kíséri, akkor utazási elrendelést kell elrendelni.</p>
<p>C/. Komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-,tanulóarányal rendelkező településeken</p> <p>Segítőszakemberek, logopédus, fejlesztőpedagógus stb. alkalmazása</p>	<p>Szociális munkások, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, védőnők, egészségügyi ellátásban dolgozók együttműködésére munkaprogram kidolgozása és megvalósítása kiemelt figyelemmel a telepszerű, leromlott állapotú lakóhelyekre, lakóövezetekre. Segítőszakemberek, logopédus, fejlesztőpedagógus stb. alkalmazása.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Együttműködési munkaprogram tartalmazza: cselekvési ütemterv készítése a komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programra vonatkozóan, az intézményt segítő társadalmi környezet és pedagógiai szakemberek részvételének, együttműködésének megjelenítésével. A cselekvési ütemterv tartalmazza: tevékenységet, felelőst, időtartamot.</p>
<p>C/.Komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-, tanuló aránnyal rendelkező településeken</p> <p>A nevelés-oktatás tartalmi fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók sikeres integrációja érdekében: integrációt támogató módszertan adaptációja, intézményi pedagógiai program átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése. (Az elérhető módszertani képzésekkel és gyakorlati adaptációt támogató szolgáltatásokkal kapcsolatban lásd a kiemelt projekt útmutatót.)</p>	<p>A nevelés-oktatás tartalmi fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók sikeres integrációja érdekében: integrációt támogató módszertan adaptációja, intézményi pedagógiai program átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése. (Az elérhető módszertani képzésekkel és gyakorlati adaptációt támogató szolgáltatásokkal kapcsolatban lásd a kiemelt projekt útmutatót.)</p>	<p>A továbbképzésekre vonatkozó dokumentációs eljárást lásd lentebb. Az IPR bevezetéséhez szükséges intézményfejlesztés intézményi pedagógiai program átdolgozása - azaz az óvodai, illetve iskolai az IPR megjelenítése - a pályázatban érintett közoktatási intézményben. Amennyiben az intézményi dokumentációban megjelenik az óvodai, illetve iskolai IPR, akkor egyéb intézményi alapidokumentum (minőségirányítási program, házirend, SZMSZ, stb.)</p>

átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése		átdolgozása valósuljon meg.
C/.Komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-, tanulóarányal rendelkező településeken prevenációs tevékenységek, pl. állapotfelmérések, egészséggel kapcsolatos segítő szolgáltatások biztosítása a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára	Egészségvédelem megerősítése a nevelési, oktatási, szociális és egészségügyi intézmények részvételével. Prevenációs tevékenységek: a sajátos nevelési igényűvé válás kockázatával érintett halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátásának települési helyzetéről átfogó elemzés készítése, intézkedés a gyerekek fejlesztéséhez szükséges szolgáltatások elérhetőségének biztosítására, szakmai kapacitás fejlesztésére. Állapotfelmérések, egyéni fejlesztés biztosítása és az érintett gyerekek folyamatos nyomon követése az iskolás kort megelőző időszakban, egészséggel kapcsolatos segítő szolgáltatások biztosítása. Kiegészítő egészségügyi és szociális beavatkozások a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.	Projekt-dokumentáció: Átfogó elemzés tartalmazza a prevenációs tervet (célzott beavatkozások megnevezése, tevékenységek meghatározása, felelősök megnevezése, időtartam) a területileg illetékes egészségügyi és szociális szakemberek bevonásával, a prevenációs tevékenységek összesítését, az állapotfelmérések, nyomon követés, segítő szolgáltatások leírását.
C/.Komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-, tanulóarányal rendelkező településeken vizsgáló kapacitás biztosítása szakértői listáról	A felülvizsgálat az általános iskola 1-3. évfolyamon az Educatio Társ. Szolg. Nonprofit Kft. által térítésmentesen biztosított szakszolgálati esélyegyenlőségi szakértő bevonásával valósuljon meg.	Projekt-dokumentáció: Intézményenként kimutatás az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók felülvizsgálatáról. Intézményenként kimutatás a többségi (normál) tantervű tagozatra (oktatásba) visszahelyezett, korábban 1-3. évfolyamos enyhe fokban értelmi fogyatékos minősített tanulók számáról, TKVSZRB javaslat
C/.Komplex felülvizsgálati, visszahelyezési programok magas sajátos nevelési igényű gyermek-, tanulóarányal rendelkező településeken Visszahelyező, mentoráló programok	Normál tantervű osztályba visszahelyezett gyermekek korábbi SNI tanulók mentorálása, beilleszkedésének segítése, pl.: iskola utáni programok, egyéni fejlesztés, stb. Az Educatio Társ. Szolg. Nonprofit Kft. által térítésmentesen biztosított felülvizsgálati azon tanulóakra vonatkozik, amelyek az általános iskola 1-3. évfolyamáról kerültek visszahelyezésre. Intézményi mentorálási szolgáltatások (lásd kiemelt projekt útmutató) igénybevételéhez szükséges feladatok, pl. visszahelyezési felelős kijelölése, munkacsoport működtetése, stb.	Projekt-dokumentáció Minden visszahelyezett tanulóról egyéni fejlesztési terv, fejlesztési napló stb. A visszahelyezési felelős beszámolója a visszahelyezett gyerekről, szülői találkozásokat igazoló dokumentumok (szülői aláírással).

<p>D. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő), szervezett beóvodázásának és az óvodai hiányzások megszüntetésének elősegítése</p>	<p>Beóvodázási felelős kijelölése az óvoda dolgozói, elsősorban óvodapedagógusai közül. E beóvodázási felelős részt vesz a TÁMOP 3.3.1 kiemelt projekt (Educatio Társ. Szolg. Nonprofit Kft.) által biztosított térítésmentes továbbképzésen, valamint konzultációkon (lásd kiemelt projekt útmutató). Feladata egyebek mellett a következő folyamatok helyi mentorálása:</p> <p>A naptári év szeptemberétől biztosítandó feltételek (férőhely és szakember) számbavétele, fenntartói döntés elősegítése és előkészítése a feltételek helyben, vagy társulási formában történő biztosításról. (Infrastruktúra-fejlesztés megtervezése, hiányzó szakember biztosításához az illetékes munkaügyi központ közreműködésének és támogatásának igénylése munkanélküli szakember biztosítása érdekében.)</p> <p>Azon családok számbavétele, amelyekben van olyan gyermek, aki nem részesül óvodai nevelésben (lakossági és védőnői települési nyilvántartások alapján) minden naptári év január-február hónapban az előző naptári év december 31-ei adatok alapján. Tájékoztató az érintett gondviselők körében az óvodáztatási szándékról és az óvodáztatás esetleges akadályairól minden év március-április hónapban családlátogatás keretében. A családlátogatást családsegítő szakember és óvodapedagógus végzi, szükség szerint szociálpedagógus vagy szociális munkás, kisebbségi képviselő stb. segíti. Intézkedések kezdeményezése az óvodáztatást akadályozó egyedi tényezők elhárítására.</p> <p>Az óvodai beíratást elmulasztott szülők ismételt személyes megkeresése a nevelési év kezdetéig vagy kezdetén, és tájékoztatásuk egyedi óvodáztatási problémáik megoldásának lehetőségeiről.</p> <p>Támogató program a beóvodázást hátráltató egyéni szociális tényezők elhárítása érdekében.</p>	<p>Projekt-dokumentáció:</p> <p>Beóvodázási felelős által készített számbavétel és fenntartói döntés előkészítésre vonatkozó terv, amely tartalmazza az intézmények nyilvántartását, jegyzői nyilvántartást, azon családok számbavételét, akiknek gyermeke nem részesül óvodai nevelésben.</p> <p>Beóvodázási cselekvési ütemterv készítése, amely tartalmazza a feladatokat, felelősöket, határidőket.</p> <p>Felülvizsgált Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv adatai alapján közoktatási esélyegyenlőségi mentor által jóváhagyott közoktatási esélyegyenlőségi cselekvési program, a projekt előrehaladási jelentésben a közoktatási esélyegyenlőségi mentor beszámolóját csatolni szükséges.</p> <p>Óvodai beíratási és foglalkozási napló.</p>
---	--	--

<p>D. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>nyitott óvoda programok működtetése</p>	<p>Nyitott óvoda programok működtetése a szülők aktívabb bevonása érdekében, pl.: közös játszóházak, beszoktatási programok, délutáni programok, stb.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Az óvoda által kiválasztott program, programokról projekt leírás készítése, jelenléti ív, szülői elégedettségi kérdőív készítése, kiértékelése.</p>
<p>D. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>óvodai programkínálat bővítés</p>	<p>A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrációját támogató módszertani programok óvodai adaptációja, intézményi pedagógiai program átdolgozása, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése. (Az elérhető módszertani képzésekkel és gyakorlati adaptációt támogató szolgáltatásokkal kapcsolatban lásd a kiemelt projekt útmutatót.)</p> <p>Óvodai programkínálat bővítése a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek korai és tartós óvodáztatása érdekében. Indokolt esetben anyanyelvi dajkák alkalmazása.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: A továbbképzésekre vonatkozó dokumentációs szabályt lásd lentebb. Az IPR bevezetéséhez szükséges intézményfejlesztés intézményi pedagógiai program átdolgozása - azaz az óvodai fejlesztő program megjelenítése - a pályázatban érintett közoktatási intézményben. Amennyiben az intézményi dokumentációban megjelenik az óvodai fejlesztő program egyéb intézményi alapidokumentum (minőségirányítási program, házirend, SZMSZ, stb.) átdolgozása valósuljon meg. Az óvodai programkínálat olyan szolgáltatás az óvodát használók számára, amely minimum kéthetente egy órában megvalósul. A programról, programokról projekttervet kell készíteni.</p>
<p>D. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>egészségügyi és szociális szolgáltatók és az óvodák szakmai együttműködésének megteremtése</p>	<p>Szakmai együttműködések fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a veszélyeztetett gyermekek felkutatása és korai beóvodázása érdekében.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Együttműködési megállapodás az egészségügyi és szociális szolgáltatók és az óvoda között, amelynek alapja a HHH gyerekek beóvodáztatásához kapcsolódó feladatok megosztása.</p>
<p>D. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves</p>	<p>A pályázatban érintett óvodák óvodapedagógusai számára fejlesztő munkacsoport létrehozása, melynek célja az</p>	<p>Projekt dokumentáció: Munkacsoport által készített cselekvési ütemterve (amely</p>

<p>kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>egyéni fejlesztést megalapozó sztenderdizált mérések elterjesztése</p>	<p>egyéni fejlesztést megalapozó sztenderdek kidolgozása és elterjesztése.</p>	<p>tartalmazza a tevékenységet, felelőst, határidőt), beszámolója.</p>
<p>D A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>egyéni fejlesztési tervek készítése, rendszeres értékelési rendszer megteremtése</p>	<p>Egyéni fejlesztési tervek készítése, rendszeres értékelési rendszer megteremtése, kiemelt figyelemmel a sajátos nevelési igényűvé minősítés megelőzésére.</p> <p>SNI-vé minősítés megelőzése érdekében minimum egy segítő szakember (logopédus, fejlesztő pedagógus stb.) bevonása.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Intézmények nyilvántartása az eltérő tantervű oktatásban tanulmányait kezdő gyerekek számáról.</p> <p>Szakemberek által biztosított fejlesztő foglalkozások kezdetén a tanuló erősségeire és hiányosságaira irányuló állapotfelmérés készítése, ahol a tanuló igényei, szükségletei is felmérésre kerülnek.</p> <p>Egyéni fejlesztési terv, fejlesztési napló stb.</p>
<p>D A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>óvoda-iskola átmenetet támogató szakmai együttműködések megteremtése</p>	<p>Óvoda-iskola átmenetet támogató szakmai együttműködések megteremtése, módszertani továbbképzések, valamint a módszerek adaptálásának támogatása, együttműködésben a gyermekeket fogadó általános iskolákkal.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Együttműködési megállapodás, amely tartalmazza az óvoda és iskola közötti átmenetre vonatkozó cselekvési ütemterv (tevékenység, felelős, határidő), illetve projekt előrehaladási jelentésenként munkájáról beszámoló készítése a gyerekek sikeres átmenete érdekében.</p>
<p>D A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p> <p>aktív szociális támogató program</p>	<p>Beóvodázást hátráltató szociális tényezők elhárítása. Együttműködési megállapodás a szociális támogató rendszerrel.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Együttműködési megállapodás a szociális támogató rendszer és az óvoda között, amelynek alapja a HHH gyerekek beóvodázásához kapcsolódó feladatok megosztása.</p>
<p>D A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése</p>	<p>Szociális hátrányok enyhítése a programban résztvevő gyerekek részére, az óvodai programokhoz kapcsolódóan.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Projekt terv készítése.</p>

a szociális hátrányból eredő óvodáztatási nehézségek csökkentését támogató tevékenységek		
E. Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése felvételi felkészítés	Felvételre való tantárgyi felkészítés, a tanulói kompetenciák fejlesztése. Célcsoport felvételi felkészülését támogató tananyag, segédeszköz beszerzésének támogatása. A sajátos nevelési igényű minősített 7. és 8. osztályos diákok részére normál szakiskolában való továbbtanulásra felkészítő programok szervezése alacsony (a 9-10. évfolyamon az országos átlag alatti) lemorzsolódási arányt produkáló szakképző intézmények.	Projekt-dokumentáció 1 db projekt terv készítése, amely tartalmazza: tanulók (HHH, SNI, egyéb bevont tanuló) létszámát, évfolyamát, fejlesztendő kompetenciaterülethez kapcsolódó órák számát, segédeszközök használata, pedagógusok nevét, valamint az elérni kívánt eredményt. A fejlesztő foglalkozások dokumentációja a foglalkozási naplóban történik.
E. Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése pályaorientációs tevékenységek	Pályaorientációs programok a szülők aktív bevonásával célcsoport felvételi felkészülését támogató tananyag, segédeszköz beszerzésének támogatása.	Projekt-dokumentáció: 1 db projekt terv készítése, amely tartalmazza: tanulók (HHH, SNI, egyéb bevont tanuló) létszámát, évfolyamát, felvételihez kapcsolódó órák számát, bevont szülők számát, pályaorientációs foglalkozások számát, segédeszközök használatát, pedagógusok nevét, valamint az elérni kívánt eredményt. A fejlesztő foglalkozások dokumentációja a foglalkozási naplóban történik.
E. Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése sajátos nevelési igényű minősített tanulókat kibocsátó alap és középfokú oktatási intézmények együttműködése	Sajátos nevelési igényű minősített tanulókat kibocsátó általános iskolák és a feltételeknek megfelelő középfokú oktatási intézmények szakmai együttműködése	Projekt-dokumentáció: Együttműködési megállapodás
E. Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve	Az érintett halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat kibocsátó általános iskolák és a fenti elvárásoknak megfelelő középfokú	Projekt-dokumentáció: Szakmai megállapodás tartalmazza a lemorzsolódás

<p>minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése</p> <p>lemorzsolódás megelőzése, mentorálás</p>	<p>oktatási intézmények szakmai együttműködése. Egyéni átvezető fejlesztési terv alkalmazása.</p> <p>A lemorzsolódás kockázatában érintett tanulók részére szükség szerint egyéni fejlesztés, egyéni, vagy csoportos tantárgyi felkészítés, egyéni mentorálás biztosítása a középiskolai tanulmányok első szakaszában.</p> <p>A kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokat biztosító szakmai és társadalmi partnerekkel.</p> <p>A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrációját támogató módszertani programok középiskolai adaptációja, fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése. (Az elérhető módszertani képzésekkel és gyakorlati adaptációt támogató szolgáltatásokkal kapcsolatban lásd a kiemelt projekt útmutatót.)</p>	<p>megelőzése, mentoráláshoz kapcsolódó részletes tevékenységeket.</p> <p>Tevékenységek dokumentálása: Egyéni fejlesztési terv és napló; foglalkozási napló a tantárgyi felkészítésről; mentorálási terv és a mentorálás megvalósulásáról három havonta beszámoló készítése; együttműködési megállapodás az átvezetett tanulók mentorálásáról az általános iskola és a középfokú oktatási intézmény között.</p> <p>A intézkedési terv készítése a szülői és segítő szolgáltatásokat biztosító szakmai és társadalmi partnerek bevonására.</p> <p>A továbbképzésekre vonatkozó dokumentációs szabályt lásd lentebb.</p>
<p>E. Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése</p> <p>mobilitás támogatása</p>	<p>Mobilitási támogatások: a tanulói továbbtanulást támogató utaztatási programok (a közösségi és egyéb alternatív közlekedési költségek pl. busz- vagy egyéb gépjárműbérlés, bérletek, buszjegyek, üzemanyagköltség bérelt gépjármű esetén; illetve amennyiben a pályázó rendelkezik saját tulajdonú gépjárművel, az utaztatáshoz kapcsolódó gyermek felügyeleti tevékenységek támogatása).</p>	<p>Projekt-dokumentáció: Jelenléti ívek, tanulói névsor és szülői engedélyező, hozzájáruló nyilatkozat, bérletszelvény stb.</p>
<p>Integrációt támogató módszertani fejlesztések</p>	<p>Integrációt és képesség-kibontakoztatást támogató módszertani adaptáció általános iskolák, óvodák és középiskolák körében: általános iskolák módszertani adaptációja; intézményen belüli elkülönítő (szegregált) oktatásszervezési formák felszámolása; óvodák módszertani adaptációja; középiskolák módszertani adaptációja; fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése.</p>	<p>Projekt-dokumentáció: A B10 mellékletben felsorolt kötelező és választható pedagógus-továbbképzések a Pedagógus-továbbképzési Jegyzékben szereplő akkreditált továbbképzés vehető igénybe: http://195.199.249.137/PedAkkred/Catalogue/CatalogueList.aspx</p> <p>Szükséges dokumentáció: jelentkezési lap, felnőttképzési szerződés, jelenléti ív, tanúsítvány.</p> <p>Fenntartói, társadalmi környezet érzékenyítése címszó alatt az alábbi tevékenységek</p>

		<p>számolhatók el: Fenntartó, társadalmi környezetből (pl. polgármester, alpolgármester, jegyző, oktatási referens, kistérségi referens, esélyegyenlőségi referens) legalább 5 fő részvétele közoktatási esélyegyenlőség tárgyában tartott akkreditált vagy nem akkreditált továbbképzésen vagy legalább 5 fő részvétele 30 órás közoktatási esélyegyenlőségi tárgyban meghirdetett szakmai workshop-on. A szakmai workshop vezetését ellátó személlyel kapcsolatos szakmai elvárás: igazolható 3 éves tréneri tapasztalattal, és közoktatási esélyegyenlőségi szakértő, mentor végzettséggel rendelkezzen. Szükséges dokumentáció: képzés esetén: jelentkezési lap, felnőttképzési szerződés, jelenléti ív, tanúsítvány. szakmai workshop esetén: workshop meghívó, jelenléti ív, 5 oldalas beszámoló a workshop-ról.</p>
Integrációt támogató módszertani fejlesztések	Az IPR bevezetéséhez szükséges intézményfejlesztés, intézményi pedagógiai program átdolgozása.	Projekt-dokumentáció: Tanmenetek, pedagógiai program, helyi tanterv, éves integrációs program (cselekvési terv) stb.
Egyéb tevékenység	A pályázat megvalósítása során kötelező biztosítani a helyi cigány kisebbségi önkormányzat (vagy annak hiányában a helyi/térségi/országos roma civil szervezet) egyéb partnerként való részvételét ² a tevékenységek tervezése során és folyamatos aktív közreműködésüket a megvalósításban. A kedvezményezett köteles biztosítani, hogy a cigány kisebbségi önkormányzat/ szervezet véleménye a benyújtott projekt-javaslatban és a projekt-előrehaladási jelentésekben megfelelően dokumentált és ellenőrizhető	Projekt-dokumentáció: Egyeztető fórumokról jegyzőkönyv és jelenléti ív.

² A pályázathoz beadandó *Egyéb partner támogató nyilatkozata* c. melléklet kitöltésével.

	legyen.	
Egyéb tevékenység	A pedagógusok intézmények közötti horizontális tanulása, hospitálási programok.	Projekt-dokumentáció: A horizontális tanulást támogató programok elszámolhatóak azon intézményekben, amelyek a http://kosar.educatio.hu/ web felületen regisztrált az IPR-hez kapcsolódó jó gyakorlat listán, illetve TÁMOP 3.1.7., TÁMOP 3.3.3 nyertes intézmények listáján szerepel. Meghívó, jelenléti ív, beszámoló a horizontális tanulás tapasztalatairól.